

אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א

ל' סיון תשפ"ד • גליון 322 • פרשת קרח

זמני שבת קודש

רבונו	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
21:15	20:28	19:29	תל אביב
21:19	20:31	19:26	ירושלים
21:17	20:29	19:30	חיפה

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש הישיבה והמוסדות

עוצם עיניו מראות ברע

הבטחת הנביא ישעיה איזה שכר מקבל מי ששומר על עיניו בקדושה ובטהרה

בלי מריבות

באחת הפעמים בהן הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל - מייסד וראש ישיבת פוניבז' נסע לאנגליה עבור גיוס כספים - להקמת הישיבה, הגיע לבית כנסת מקומי אחד, שם עמד אדם קל דעת והחל לגעור בו לעיני קהל ועדה. האיש עמד וגינה אותו בתוקף, השפיל את כבוד ופגע בו עד מאוד, עד שמקורביו של ראש הישיבה יעצו לו כי חובה לערוך מחאה רצינית, ולהעמיד את הלה על מקומו...

אולם הרב מפוניבז' סירב, והסביר בנועם: 'עצה יקרה קיבלתי מה'חפץ חיים' זצ"ל, שביקר אותי שאצליח בכל מעשי ידי, ובורא עולם יהיה בעזרי להצליח לבנות וליישם את שאיפותיי. חוץ מבדבר אחד - אותו החריג ה'חפץ חיים' מברכת ההצלחה שלו, בהדגישו באוזניו כי בכל מה שכרוך במחלוקת - שם אנחל כישלון חרוץ!

הלא תבינו, הוסיף והסביר, 'שאני חפץ להצליח. לפיכך אני עושה הכל רק בדרכי שלום, נמלט מהמחלוקת כמו מאש. לא שווה לי לערב ולו קמצוץ מחלוקת במעשי ידי, כי עם כניסת המחלוקת לפעולותיי - יבוא גם הכישלון חלילה, ואני חפץ להצליח!'

סיפור נאה זה, המופיע בספר 'הרב מפוניבז', פותח צוהר על הדרך להצלחה. המפתח להצלחה - כרוך בחיי שלום ואחוה, בלי מחלוקות ומריבות. המחלוקת מאבדת כל חלקה טובה, קוברת את הסיכוי להצליח, אלופה בהפיכת כל סיפור הצלחה לכישלון מהדהד. הבה נאמץ את העצה הזו, נפעל ונחיה בדרכי שלום ואחוה, ואז נזכה להצליח בכל מעשי דינו!

(הרב אשר קובלסקי)

שהיה קלסתר פניו כמלאכי השרת כי מימיו לא הסתכל באשה ובכ"ז הוא חשש ועשה עצמו סומא החשוב כמת כדי לא להיות בחשש שמא יכשל! ואמר האר"י הק' שאילו היה אדם יודע כמה הוא פוגם בקריצה לעבירה לא היה זז מפחד כל ימי חייו וכל שכן עבירה עצמה.

מי ששומר על העיניים שלו הוא חשוב כמו בן של מלך, ואיזה מלך? מלכו של עולם! אהוב בשמים, ויש עליו שמירה מיוחדת מלמעלה, כשהעיניים קדושות אין לאדם דאגות, פרנסתו מזומנת לו והחינוך שלו מצליח, והקב"ה נותן לו חן כמו ליוסף הצדיק, איפה שיש קדושה יש חן.

מימיו נאמנים. - הילדים שלו הולכים בדרכו! הוא רואה מהם נחת!

מלך ביופיו תחזינה עיניך - יזכה לראות את מלך המשיח, לא כל אחד זוכה לזה, כדי לראות את המשיח צריך דרגה של שמירת העיניים. ויש עוד פירוש זוכה לראות פני שכינה בצאת נשמתו.

תראינה ארץ מרחקים - העיניים שלו רוחניות, וזוכה לראות מסוף העולם ועד סופו. כנגד כל אבר יש אבר רוחני, צדיקים רואים מסוף העולם ועד סופו, לא בעיניים הגשמיות אלא בעיניים הרוחניות שלהם.

הגאון מוילנא, היה קודש קודשים, כל התורה כולה בבלי ירושלמי ספרא ספרי זוה"ק ותיקונים היו כולם חקוקים על ליבו ישר והפוך, לא היה מביט מחוץ לארבע אמותיו.

והנה לגר"א היה לו תלמיד שהיה לומד בהתמדה רבה, אולם רח"ל בגיל י"ב י"ג התעוור רח"ל. הוא המשיך ללמוד יום ולילה, לומד בהתמדה והיה בור סוד שאינו מאבד טיפה. יום אחד הגיע אל הגר"א עשיר גדול, שרצה שידוך לבתו הצדקת, אמר לו הגר"א יש בחור פלוני, שקדן גדול וחסידי, אבל הוא סגי הנור. אמר האבא אשאל את בתי, הלך לביתו והבת אמרה, אם הגר"א ממליץ אני אתנגד? ואמר הגר"א שהוא עצמו יסדר הקידושין, קובעים תאריך לחתונה, מי לא בא לחתונה שהגאון מסדר אותה? המוני איש. הגר"א אומר אני עורך את החופה. והנה כל הקהל במקום מצפים, הגר"א פונה לחתן ואומר לו, חז"ל הקדושים אומרים אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה ומיד נפקחו עיני החתן! מה זה דיבורו של אדם קדוש.

שבת שלום ומבורך!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

אומר הנביא ישעיה: 'ועוצם עיניו מראות ברע הוא מרומים ישכון מצודות סלעים משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים מלך ביפיו תחזינה עיניך תראינה ארץ מרחקים'. מה פירוש הברכות העצומות האלו למי שלא רואה דברים לא טובים? מרומים ישכון - מי ששומר את העיניים שלו מראות ברע, מראות אסורות, סרטי תועבה. הוא יעלה על במתי ההצלחות, איפה שהוא שם את הידיים שלו הוא מתברך, רואה הצלחה וברכה. איפה שיש קדושה יש ברכה והצלחה, איפה שיש טומאה בר מינון יש הפסד ואיבוד.

יוסף הצדיק, בחור צעיר במצרים, יפה תואר, הארץ הכי טמאה בעולם, והוא לבדו בלי קשר למשפחתו ויעקב אבינו. ומה נאמר עליו? בן פורת יוסף בן פורת עליו עין, בנות צעדה עליו שור. עמד בקשה שבניסיונות, ואומרים חז"ל שהיתה עושה כל טצדקי שיתבונן בה, לבושין שלבשה בבוקר לא לבשה בערב, והוא לא הביט ולא הסתכל, וכך שמר על עצמו בקושי שאין לתארו כמו שאמרו חז"ל, ויפוזו זרועי ידיו. עלי שור היינו על החומה, כשיצא במרכבה על ארץ מצרים היו עומדות מצריות על החומה והיו זורקים עליו תכשיטים כדי לראות את יופיו, והוא לא הרים את עיניו. ומה כתוב בו? כל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו! ויוסף הוא השליט, הוא המשביר, נעשה משנה למלך, והגיע לדרגות עליונות, למה? כי הוא שלט על עצמו, איך שלט על עצמו? בשמירת העיניים.

יש מפרשים פירוש אחר: עוצם עיניו מראות ברע הוא מרומים ישכון, גופו כאן בארץ אבל נשמתו מטוילת בעולמות העליונים, יודע מה עתיד להיות! מי ששומר על העיניים שלו יכול להגיע לדרגה שהגוף שלו פה והנשמה שלו בשמים והיא רואה מסוף העולם ועד סופו. מצודות סלעים משגבו - איתן מושבך ושים בסלע קינך, אין לו חשש לפיילות, כיון שאם אין העין רואה אין הלב חומד. נופל וגלוי עיניים. למה אתה נופל? כי אתה גלוי עיניים! אבל אם שומר על העיניים. מצודות סלעים משגבו! הוא לא יכול ליפול!

לחמו ניתן - פרנסתו מזומנת לו הפרנסה רודפת אחריו. בורא העולם פותח לו שערי ההצלחה. צריך להבין, אם הבורא עולם אוהב מישהו לא יחסר לו כלום, הוא לא יפסיד מזה. צריך להבין שהעיניים הם יהלומים של מיליארדי קארט, כמו שסיפרנו על רבי מתיא בן חרש, שעיוור את עצמו, בגלל חשש שמא יכשל, ואז"ל עליו

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילית בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

בין אדם לחברו

זו בשביל להרחיב וצפוף לנו בבית ומה יהיה?"
אמר לה: "זה הניסיון שלנו ובעזרת ה' נעמוד בזה", ובמשך חצי שנה היתה לו מלחמה פנימית לבנות או לא לבנות ובסוף החליט לא לריב ולא לבנות.

לאחר חצי שנה הגיע יהודי חביב וחיכן שיצא לפנסיה וישב בכולל ללמוד. האברך מיודענו ראה שהוא יושב לבד ואמר לו: "בא נלמד ביחד", וכך ישבו ולמדו חצי שנה ביחד. באחד הימים שאל היהודי את האברך "כמה ילדים יש לך? היכן אתה גר? כמה חדרים בדירתך?"

ענה לו: "יש לי שישה ילדים וגר בדירה של שניים וחצי חדרים".

שאל היהודי: "איך אתה מסתדר בדירה כה קטנה עם שישה ילדים?"

אמר לו: "היה סיפור עם השכן כך וכך"

אמר היהודי: "תשמע אותי, אני עשיר גדול, אף אחד לא יודע את זה, אבל יש לי הרבה כסף. עבדתי כל החיים ואת הכסף לא אקח לקבר, ואני מקדיש את שאר החיים שלי לתורה ולמצוות. עכשיו אתה הולך לקנות דירה של חמישה חדרים ואתה מוכר את הדירה שלך, ואת ההפרש אני נותן לך, וזו תהיה זכותי להחזיק תורה ולשלום בית", וכך היה.

מה נלמד מכאן שה' עשה לו ניסיון במשך שנה, והוא עמד בו עם כל הלחצים של אשתו, והוא הכניס את האמונה לחייו שלא ללכת לריב עם שכנו אף על פי שהוא צודק, וגם בדין תורה היה זוכה. אבל גם זכות זו לא רצה לנצל כדי לא להגיע למריבה ושאר מרעין בישין שיוצא מזה, והנה הוא זכה לקבל דירה בעלת חמש חדרים בלי טרטורים או עגמת נפש או צער הבניה, ועל כולם זכה לקבל תוספת זו בחינם בזכות האמונה בה' והתקיים בו ה' יברך את עמו בשלום, ה' בירך אותו בכל הברכות בזכות השלום.

יסלח לי. כמה טוב שניצלתי מיד את הפגישה ההיא כדי לבקש מחילה. כמה זה מעורר לחשוב על האנשים שאנחנו צריכים עוד להסתדר איתם. אל תדחו את בקשת הסליחה לרגע האחרון, כי אף פעם אי אפשר לדעת מתי הוא יהיה.

ועוד סיפור מפעים על בין אדם לחברו:

אברך מירושלים התחתן וקיבל דירה של שניים וחצי חדרים. כשגדלה משפחתו קנה בשכונת רמות א' דירה של שניים וחצי חדרים עם אופציה להרחבה לעוד חדר וחצי, וקנה את הדירה עם הרשימות לבניה ועד שהוא מתכנן לבנות עברו כמה חודשים. בינתיים השכן שליידו הרחיב את דירתו ופתח חלון במקום שהוא היה צריך להרחיב את דירתו. ניגש האברך מיד למחות כדין תורה ואמר לו שלא יפתח את החלון כי אם הוא יבנה יבוא השכן בטענה שהוא מסתיר לו את האור והאוויר ולו יש את הזכות לבנות במקום זה. השכן לא שמע לו ופתח את החלון.

בינתיים הלך האברך לדבר עם קבלן ושאר הדברים הנצרכים לבניה. כשבאו לבנות יצא השכן ואמר לו שלא יבנה כי אם יבנה יסתיר לו את האור לביתו. אמר לו האברך: "הרי לי יש את הזכות לבנות וגם יש לי כל האישורים ואתה פתחת חלון שלא כדין, מדוע אתה מעכב אותי מלבנות?"

אמר לו השכן: "אם אתה תבנה, אני אשכב לרגלי הטרקטור ולא אתן לך לבנות".
כשראה האברך שאין עם מי לדבר נכנס הביתה וסיפר לאשתו את כל הסיפור ואמר לה: "אני לא רב עם השכן".

אמר לו השכן: "מה זאת אומרת אני לא רב, הרי יש דין תורה. תתבע אותו לדין תורה ומה שיפסוק כך נעשה".

ענה לה: "אפילו לדין תורה אני לא רוצה לקחת אותך. אני לא מסוגל לריב, גם מדין תורה יכול לצאת מזה מריבות גדולות".

אמר לו השכן: "הרי עברנו מדירה קטנה לדירה

שמי לוי הירשלאר ואני מתגורר בבית שמש. בחודש אלול תשע"ט פגשתי יהודי אחד שאינו מתושבי עירונו וביישתי אותו. הנוכחים במקום אמרו שזה לא נקרא ממש לבייש, וכי ביחס למה שקרה זה היה בסדר, אבל אני ידעתי את האמת, ולא נתתי למרגיעים למיניהם לכבות את רגש החרטה שהיה לי. ביישתי, התנהגתי שלא כראוי ליהודי יקר, ועלי לבקש ממנו מחילה. לא ידעתי איך קוראים לו, לא היכן הוא גר, שום פרט מזהה לא היה לי אודותיו מלבד מראהו. את פניו זכרתי היטב, רשמתי לי לתזכורת בפנקסי האישי כי עלי לבקש ממנו מחילה.

שנה ורבע אחר כך, בשבת פרשת מקץ שאחרי חנוכה תשפ"א, התעכבתי בבית הכנסת שבו התפללתי כדי להשתתף בקידוש שעשה אחד המתפללים. אני חוזר הביתה מבית הכנסת והנה, אותו יהודי יקר שכל כך רציתי לפגוש ניצב מול עיני. הוא ניגש אלי ושאל אותי איך מגיעים לבית כנסת מסוים. אמרתי לו היכן ימצא את מבוקשו, וגם ביקשתי ממנו סליחה על אותו מאורע שמלפני שנה ורבע, בחודש אלול תשע"ט. התנצלתי שזה לא היה נעים והיתה איזו בעיה, וחבל שככה יצא שהתבטאתי, וזה יושב לי על הלב. הזכרתי לו את הסיפור, והוא ענה לי: "אני מוחל לך מחילה גמורה בלי שום תנאי". ביקשתי לעשות לו איזה טובה על אף שהוא הודיע נחרצות שהמחילה שלו אינה תלויה בשום מעשה מצידו, ואכן הצלחתי לעזור לו באיזה דבר.

כל כך שמחתי והודיתי להשם שסייע בידי לפגוש את היהודי. אפילו לא אני הלכתי אליו, אלא הוא הגיע עד אלי, ומכל אנשי בית שמש שאל דווקא אותי היכן בית הכנסת שהוא רוצה להגיע אליו, בדיוק לאחר שהתעכבתי ולא יצאתי מיד אחרי התפילה הביתה.

ביום ראשון הוצאתי את הפנקס בשמחה כדי לקרוע את הדף עם החוב הישן של בקשת המחילה, ועוד לפני שהספקתי לספר למישהו על ההשגחה הפרטית המופלאה, ניגש אלי חבר ושאל אותי, "פגשתי בשבת את היהודי פלוני ודיברת איתו?"

"כן".
"הוא נפטר".

הייתי בהלם. יום לפני שהאדם הלך לבית עולמו, הקב"ה סידר שניפגש, שאבקש ממנו מחילה ושהוא

"הייתי בהלם, יום לפני שהאדם הלך לבית עולמו הקב"ה סידר שניפגש שאבקש ממנו מחילה..."

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר כנסו לאתר 'שיבת אור דוד'

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה" באזור מגוריכם? הצטרפו למפיצים וקבלו עלונים בכל שבוע לחלוקה!

חייגו עכשיו:

03-61-50-203

*ההפצה הינה במחיר סמלי

הלכות כיבוד הורים

שאלה: אבא שלא שומר תורה ומצוות כיצד יש להתנהג איתו?

אמרו רבותינו זכרונם לברכה, הניח להם אביהם בירושה מעות של רבית, אף על פי שהם יודעים שהן של רבית אינם חייבים להחזיר, אבל אם הניח להם פרה או טלית של רבית, וכל דבר המסויים, חייבים להחזיר מפני כבוד אביהם. (כיון שהוא דבר מסויים וניכר וידוע שהוא בא מאיסור של רבית, חייבים להחזיר כדי שלא יהיה נזכר אביהם לקלון).

ואע"ג שכתוב, ונשיא "בעמך" לא תאור, דהיינו דוקא בעושה מעשה "עמך" (כלומר מקיים מצוות) אסור לבזות וצריך להחזיר והרי אותו אבא (שהוא דומה לנשיא שאסור לבזות אותו) לקח רבית, מכל מקום אנו עוסקים באבא שעשה תשובה ולא הספיק להחזיר את הרבית עד שמת, לכן חייבים להחזיר מפני כבוד אביהם. (בבא מציעא סב.)

ומכאן למדו חלק מהראשונים שאם אביו הוא רשע, כל זמן שלא עשה תשובה אין חייבים בכבודו.

אולם יש ראשונים שכתבו, ואפילו אם היה אביו רשע ובעל עבירות, מכבדו ומתיירא ממנו. וביארו שמה שחייבים הבנים להחזיר את הרבית דוקא כשאבא עשה תשובה זהו משום שכשהאבא עושה תשובה הפרה לא עוברת בירושה, שהרי הוא רוצה להחזירה לבעליה, ולכן חייבים להחזירה, אמנם אם האבא לא עשה תשובה הפרה עוברת בירושה לבנים והם לא עוברים על איסור רבית, שהרי כתוב (ויקרא כה לו) אל "תקח" מאתו נשך ותרבית. שדוקא לו אסור לקחת, אבל אם בניו קבלו מאביהם ירושה רבית, עתה היא כבר שייכת להם ואינם צריכים להחזיר, משום שאין חיוב לבנים להחזיר כסף של עצמם בשביל מצות כבוד אב ואם.

ומרן פסק (סימן רמ סעיף יח), אפילו היה אביו רשע ובעל עבירות מכבדו ומתיירא ממנו.

והוסיפו אחרוני זמנינו, שרבים מהחילוניים הם כתינוק שנשבה בין הגוים, וכמו שכתב הרמב"ם (פ"ג מהל"מ מ"ג) שבניהם ותלמידיהם של הצדוקים, שהדיחו אותם אבותיהם, ונולדו בין הצדוקים, הרי הם כתינוק שנשבה ביניהם הרי הוא כאנוס, ואף על פי ששמע אחר כך שהוא יהודי, וראה מנהג היהודים ודתם, הרי הוא כאנוס, מאחר שגידלוהו על פי טעותם וכו'. ושמצוה לאהוב את הרשעים בזמנינו, מפני שהם קודם תוכחה, שאין אנו יודעים להוכיח ודנים אותם כאנוסים.

אמנם כתבו האחרונים, שהקירבה למחלל שבת ואפיקורסים מזיקה מאד, ואפילו הם כתינוקות שנשבו, ולכן ילמדו על כל פנים את בניו ובנותיו הנערים והנערות שלא להתרגל ללכת להוריו דהיינו אצל הסבא, שמא יראו בגדי פריצות וטלויזיה וכדומה.

והחכם עיניו בראשו שעל חשבון מצות כיבוד אב ואם לא יושפעו בניו ובנותיו ללכת בדרך רעה חס וחלילה, שאף במקום שיש חיוב כיבוד אב ואם, אם על ידי זה נמנעו ממצוה חיובית פטור, וכל שכן כאן שעתידי חינוכם תלוי בזה.

והעיד מרן הראשון לציון הרב יצחק יוסף שליט"א (בשיעור השבועי) שהוריו היה איכפת להם והיו בקשר עם הדודים שהיו חילוניים ושאלו בשלומם, אמנם מנעו מילדיהם לבקר אצלם ולא הכירו אותם בכלל. וכל מקרה לגופו, וכל אחד יעשה שאלת חכם כיצד לנהוג בזה למעשה.

להלכה: גם כשהורים רשעים ומחללי שבת בפרהסיא, צריכים הבנים לנהוג בהם כבוד ככל אב ואם, ועל ידי כך יתאהב שם שמים על ידיהם, אולי ישמעו וישוּבו, כי התורה דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום. ויש אומרים שהטעם לזה מחשש שמא האב הרהר תשובה בלב. ולפי זה אם אביו מתמיד ברשעו והבאיש ריחו לגמרי, אין צריך לכבדו. ויש חולקים ואומרים שבכל אופן צריך אדם לכבד את אביו ואמו אף אם הם ממשיכים ברשעותם. וכן עיקר לדינא.

[אמנם הקירבה למחללי שבת ואפיקורסים מזיקה מאד, ולכן ילמד אדם את בניו שלא להתרגל ללכת הרבה אצל הסבא שהוא חילוני].

אולם כל זה שייך כשהורים אינם מפריעים לבניהם שזכו להכיר את האמת ולשוב לצור מחצבתם, ומוקירים אותם על אומץ לבם ועוז רוחם, או לכל הפחות נשאים אדישים כלפיהם. אבל אם הם עוינים אותם על כך שחזרו בתשובה, וצוררים להם בגלל שנאתם לדת, הרי הם בכלל האפיקורסים שבדאי שאין לכבדם, ומנעם ה' מכבוד, ואם אפשר עדיף שהבן יפרד לגמרי מהורים אלה, וידור בעיר אחרת, וטוב שיעשה שאלת חכם בקיא בענין זה.

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

השפעת מצב הרוח בבית

לא רק צורת החשיבה והמנטליות של ההורים משמעותית לדרך בה אנו רואים את העולם; אף מצבם הנפשי של ההורים, משפיע עמוקות ומשאיר חותם בל יימחה בקרב כולנו. מטבע הדברים, כל מה שההורים עושים ואומרים, מושפע בצורה ישירה ממצבי רוחם ומכל מה שקורה איתם באותו זמן. כל הרגשות הללו - שמחת חיים והתלהבות, או לחילופין חרדות ודאגנות יתירה, עצב ודכדוך וכדומה - מתנקזים וחודרים עמוק למערך הרגשות ואף לתודעה של ילדיהם ויתרמו רבות לעיצוב אישיותם לכל החיים.

הדבר מתחיל כבר בינקות. אינו דומה תינוק שזוכה לאמא רגועה ושלווה, המשחקת ומדברת אליו בסבלנות, לתינוק שמתחיל את חייו בבית בו ההורים חסרי סבלנות כלפיו, אם משום שהם מתקוטטים ביניהם ואם מכל טרדה אחרת, כגון שאמו נתונה לדאגות וחרדות בגין מחלה של אחד מבני המשפחה. באיזו אווירה היא תגדל את התינוק שלה? כמה סבלנות והשקעה היא תהיה מסוגלת לגלות כלפיו? ומה התינוק הקטן והרגיש יקלוט ויפנים מבלי להבין ולדעת הרבה? אינו דומה ילד שאביו מגיע הביתה שמח וטוב לב, נלהב ומתפעל מכל הצלחה של הפעוט, לילד שיזכה לאב מר לבב ומלא זעם על עולם ומלואו, שנוהג להגיע הביתה עצבני ומתוח.

גורל נפשו של הילד תלוי אם כן לא מעט בתשומת הלב שהוא מקבל, ולא נתפלא לגלות פער עצום בחוסן הנפשי ושאר מאפייני אישיות, בין מי שגדל והתפתח בבית מלא אורה, בו ההורים והאחים הגדולים אוהבים ומפנקים, לבין מי שהתחיל את חייו בצל מריבות קשות בין האחים והאחיות, שכל אחד מנסה לשלוט על רעהו והם מקרבים ומוזיחים אותו חליפות, כרוח הטובה (או הרעה) השורה עליהם.

למעשה, הדברים מורכבים מעט יותר. כאשר בוחנים את ההשלכות של אווירה טובה במשפחה או היעדרה, על נפשם של הילדים, מגלים תופעה מרתקת: לפעמים כל אחד מבני אותה משפחה, גדל ומתפתח בצורה שונה! זאת, לא רק בגלל הבדלי אופי או מעמד הגורמים לכל ילד להגיב בדרך משלו, אלא גם מהסיבה הפשוטה יותר, שסוגים שונים של אווירה ביתית, יכולים להתקיים אצל אותם הורים ממש - בתקופות שונות. כך טבעם של הבריות ודרכו של עולם, שאותם אנשים יש להם תקופות טובות יותר וטובות פחות, ומשכך, כל אחד מהילדים 'נולד במשפחה אחרת'. אשרי מי שהתמזל מזלו להתגדל בתקופה שאמו היתה רגועה ושלווה...

לאורך כל החיים, התנהגותנו והערכים שלנו נובעים מהמשפחה בה נולדנו ומושפעים ממצבם הנפשי של הורינו בעת שגידלו וטיפחו אותנו. הגדיר זאת יפה אחד המומחים בתורת הנפש: "הילד הוא אבי המבוגר". כל אחד מאתנו המבוגרים, הוא בעצם 'ילד' (תוצאה) של האירועים שחווה בילדותו.

הורים מקטלגים - אף מקומו ומעמדו של כל אדם במשפחה ובחברה שלו, ומידת המעורבות החברתית שלו, תלויים בתשומת הלב שהוריו הצליחו להקדיש לבית בכלל, ובדרך בו הוא חש את חיבתם בפרט. ילד שהרגיש מקובל ואהוב, יזכה ליתרון ברור בתחום הקשרים הבינאישיים שלו, על פני מי שהרגיש דחוי. מי שהוגדר על ידי ההורים (ולו ב'קטלוג' שעשו בינם לבין עצמם) כסוג ב' ונחשב כ'בשה שחורה' בבית, ייאלץ להתמודד עם לא מעט סיבוכים בתחום החברתי והמשפחתי.

גם 'קטלוג' קיצוני לטובה, עלול להוליד תוצאות עגומות. אלו שגדלו מתוך בטחון שהם 'מיוחדים' ופונקו בהגזמה, גם להם צפויה התמודדות לא קלה. בעוד אלו שנדחו בצעירותם, נוטים להאמין שהם באמת בלתי נסבלים וקשה לאהוב אותם, הרי אלו שזכו להערצה בלתי מסוייגת, יתקשו לסבול מצב שמישהו לא מעריך אותם ולא אוהב אותם. אלו גם אלו, לא למדו כיצד להתמודד עם מציאות החיים. הראשונים, תמיד חוששים שמזלזלים בהם; האחרונים, סובלים כאשר אינם במרכז העניינים ואחרים תופסים את תשומת הלב.

רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי

כיצד זוכים למידת הביטחון?

מעלות שינוי במסכתא דא וכל מעלה ומעלה גבוהה מחברתה לאין ערוך. ובעיקר צריך האדם להפיל שיח לפני שומע תפילה שיהיה ביטחונו בה' באמת ובתמים ולא יעשה שקר בנפשו, ועל נקודת האמת בנוי ומיוסד כל בניין הביטחון, עד כמה ביטחונו בה' באמת ובתמים, וכל מי שביטחונו בה' הוא באמת יכול הוא להיות סמוך בטוח לסמוך על ביטחונו בה' בנאמנה ללא כחל ושרק חס וחלילה. וכן קבעו אנשי כנסת הגדולה בנוסח תפילת שמונה עשרה בברכת על הצדיקים, ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת, ומבואר שיש ביטחון שאינו של אמת חס וחלילה, ואנו מבקשים בזכות הבוטחים בשמך באמת שיהיה גם לנו חלק בביטחונם ובנחלתם העתידי, ויש לנו להאמין בבירור שגם כהיום הזה יש בנו, עם קדוש ה', צדיקים הבוטחים בשמך באמת, ובזכות אמונה זו אנו מבקשים ושים חלקנו עימם, וכו, בזכות הבוטחים בשמך באמת.

אכן לא בכדי אנו מבקשים על הביטחון, בברכת הצדיקים, המועטים ששתלן ה' יתברך ברוב רחמי בכל דור ודור, כי כשנתבונן היטב במצבנו אנו במידת ביטחונו בה' באמת ניווכח בעינינו כי לא דבר קל הוא, ואדרבא עבודה גדולה למאוד היא.

כל מי שאינו ברצונו לפקוח עינו לראות להכיר את עצמו כמה גדולה מידת ביטחונו בה', ישים עינו בספר החוכמה הלוא הוא ספר "חובת הלבבות" הפותח שערים למבקשי ה' ולחושבי שמו, שבשער הביטחון מגלה את עיני הבוטח מלראות כמה מוטעה הוא מכף רגלו ועד ראשו, וחיוו חיי טעות בכל הנוגע למידת הביטחון בה' והמסתעף. לא כן עבדיו הנאמנים הצדיקים והחסידים שבכל דור ודור המה הבוטחים בשמך באמת, ובזכותם אנו מעתירים שלשה פעמים ביום ושים חלקנו עימם, בביטחונם הבוטחים בשמך באמת.

מסופר על אחד מגדולי הדור בדורות שעברו שביקש לחברו גם הוא מגדולי דורו, שיכוון עליו בתפילתו, והשיבו בודאי הרי ג' פעמים ביום הנני מזכריך במחשבתי בברכת על הצדיקים, במילים ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת.

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

היאך רוכשים "ביטחון" בה' ? 1. רצון ושאיפה למידת הביטחון, מידת הביטחון לא תיכון אלא כאשר יחליט האדם ברצון חזק ובשאיפה איתנה להגיע למידה זו. ושאיפה ורצון זה יבוא לאדם מתוך שיתבונן בחייו כמה רצופים המה באכזבות, וכמה שווא תשועת אדם, כמה עולמנו זה הוא נווה תלאות שאין בו מענה ופתרון להרבה צרות בני אדם, ויתבונן בזה הרבה עד שתגעל נפשו, וימאס בצורת חיים שכאלו להיות תלוי בלי אדם, בנדיבותם, ובהבטחתם, במתנתם, שמתנתם מעוטה וחרפתם מרובה! יתבונן, הלוא כולם תלויים בה', ואין בכוחם לעשות מאומה מבלעדי ה', וכמאמר "בלעם" (במדבר כב, יח) "אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה' לעשות קטנה או גדולה".

שכן כה יאמר לעצמו, עד שאבטח בבני אדם התלויים בה', למה שלא אתלה עצמי בבורא עצמו, וישתוקק למידה זו, בראותו עד כמה בעלי מידה זו הינם שקטים, שלווים, שמחים, חייהם ללא דאגה ופחד, ללא מתח ועצבנות, לא מחניפים, לא חשים חייבים לשום אדם, שונאים מתנות, מכובדים בעיני עצמם ובעיני זולתם, ובעיני כל הסובבים אותם. אינם חיים חיי שפלות ועבדות כלפי שום אדם שכן אינם מייחלים לצרכיהם אלא לה' לבדו.

2. תפילה, יש להתפלל מעומק הלב שיזכה האדם לביטחון בה', ושיהיה חלקו עם הבוטחים בה' באמת, בתפילה זו שיתפלל האדם מעומק ליבו, בזה גופא ייכנס ברצינות לסוגיא זו של הביטחון, וישתדל ליישם מידה זו אחר שמשקיע את נפשו בתפילה עליה, ועוד בזה כותב הג"ר חיים ברים זצ"ל בספרו "מרבה חיים" (ביטחון פ"א):

הביטחון הוא הפועל יוצא של האמונה, וכל מי שנדבו רוחו לשים בה' מבטחו יוכל לבוא אליה על ידי אמונת אמן, אמונה תמימה בה' יתברך, להאמין שהכול מאיתו יתברך, שהוא שליט בעליונים ובתחתונים והוא היה הווה ויהיה, ויאמין כי ממך הכול ומיך נתנו לך, וכן כל שאר ענייני ומעלות האמונה כל חד לפום דרגה דיליה, ואחר שיבוא בשער האמונה אז יוכל לבחון את עצמו כמה גדולה ביטחונו בה'.

אולם גם כשהאדם בודק בבני נפשו לראות עד כמה ביטחונו ואמונתו בה' יתברך, לא ייתן לנפשו תנומה לומר שלום עלי נפשי כי בה' תקוותי, כי הרבה

האם העלון נמצא בבית הכנסת שלך באופן קבוע?

פרשת שבוע | סיפור | קואצ'ר | הלכות | חינוך ילדים

למפיצים המקדימים זוכים:

- כל הפצה של חבילת עלונים 1 יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א לאחר לימוד כל ספר האידרא רבה וזוטא בקברו של התנא האלוכי ר' שמעון בר יוחאי
- כל הפצה של 2 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א לאחר קריאת כל התהילים בליל שבת
- כל הפצה של 3 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בקמיע של כל הזוהר הקדוש

בוא והצטרף לאלפי המפיצים בכל שבוע את העלון המפואר "אור הפרשה" ושמח את מתפללי בית הכנסת שלך.

לפרטים והרשמה
03-5701212